indywidualny, pojedynczo, w szkolnym gabinecie profilaktyki zdrowotnej (nie zaś w sposób zbiorowy w klasie). Stworzenie warunków organizacyjnych dla takiej formy przeprowadzenia kontroli jest elementarnym obowiązkiem kierującego placówką wychowawczo-oświatową. Natomiast ewentualna decyzja o pozostaniu dziecka w domu do czasu usunięcia wszy nie wymaga interwencji organów władzy publicznej podejmowanej w trybie przewidzianym przepisami rangi ustawowej, lecz znajduje się całkowicie w gestii jego opiekunów. Należy zresztą wziąć pod uwagę, że usunięcie wszy, a także ich jajeczek (gnid) w stopniu zapobiegającym szerzeniu się wszawicy na inne osoby jest zabiegiem higienicznym, który może i powinien być przeprowadzony przez rodziców lub opiekunów dziecka w czasie nieprzekraczającym kilkudziesięciu minut.

W przypadku planowania przeprowadzenia kontroli czystości skóry i włosów uczniów przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. *w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą* (Dz. U. Nr 139, poz. 1133), pielęgniarka lub higienistka szkolna ma obowiązek powiadomienia opiekunów prawnych lub faktycznych ucznia o terminach i zakresie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.

Oczywiście jest możliwe, że rodzice wyrażą sprzeciw wobec kontroli higienicznej swojego dziecka. W takim jednak przypadku sprawa (powody odmowy) powinna być wyjaśniona przez władze szkolne oraz pomoc społeczną. Należy bowiem pamiętać, że zgodnie z obowiązującym prawem rodzice mają obowiązek dbać o dobro dziecka. Konsekwencją takiej odmowy może być bowiem nie tylko zagrożenie dla zdrowa dziecka (możliwe są lokalne wtórne zakażenia bakteryjne skóry w wyniku drapania głowy przez dziecko z powodu świądu wywołanego reakcją alergiczną na ślinę wszy), lecz również może ono rodzić podejrzenie o zaniedbywanie dziecka przez opiekunów, a w pewnych przypadkach również podejrzenie o nadużycia popełniane wobec dziecka w jego środowisku domowym. Dlatego też odmowa przez rodziców poddania dziecka kontroli higienicznej nie może być przez władze szkolne lekceważona. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* nakłada na władze szkolne i nauczycieli obowiązki nie tylko w zakresie kształcenia, ale również utrzymywania bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i innych placówkach, a także zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej (art. 1 pkt 10 i 12 ustawy).

Nauczyciel-wychowawca dziecka albo dyrektor szkoły, którzy zauważą, że dziecko jest przez rodziców zaniedbywane są obowiązani zawiadomić o tym działający w gminie ośrodek pomocy społecznej. Jeśli rodzice nie są w stanie sprostać zadaniu opieki nad dzieckiem w sposób, który chroni jego dobro, niezbędne jest udzielenie rodzinie pomocy opiekuńczo-wychowawczej w trybie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm).

W związku z powyższym działania mające na celu eliminację ognisk wszawicy w szkołach pozostają obecnie w kompetencji dyrektorów szkół, którzy poprzez obowiązujące przepisy zostali wyposażeni w odpowiednie kompetencje w tym zakresie. Nadzór nad szkołami podstawowymi w zakresie realizowanych przez nie obowiązków edukacyjnych i wychowawczych jest sprawowany przez właściwe komórki urzędu dzielnicy lub miasta.

z poważaniem

Przemysław Biliński

**Do wiadomości:**

- Pani Dagmara Korbasińska – Dyrektor Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia
- Pani Joanna Skowron – Dyrektor Departamentu Promocji Zdrowia, Biostatystyki i Analiz GIS